



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ  
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι  
Ιστοσελίδα: [www.minedu.gov.gr](http://www.minedu.gov.gr)  
E-mail: [t09tee07@minedu.gov.gr](mailto:t09tee07@minedu.gov.gr)  
Τηλέφωνο: 210 344 3278  
Fax: 210 344 3253

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθμός Προτεραιότητας:

Μαρούσι, 17-10-2013  
Αριθ. Πρωτ. 151940/Γ2

ΠΡΟΣ:

- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
- Επαγγελματικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ. Ε.)
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Θεσσαλονίκης 151 Καλλιθέα 176 10

ΚΟΙΝ.:

- Περιφερειακές Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
- Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**ΘΕΜΑ: Οδηγίες Διδασκαλίας του μαθήματος «Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)» της Α΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ. για το σχ. έτος 2013-14.**

Σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος «Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)» της Α΄ τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ., μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 27/2013):

Το βιβλίο για το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία-Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) αποτελεί σύνθεση μερών τριών ήδη υπαρχόντων βιβλίων

Α΄ ΜΕΡΟΣ- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: Από το βιβλίο «Αρχές Οικονομίας», Α΄ τάξης Λυκείου.

Β΄ ΜΕΡΟΣ- ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ: Από το βιβλίο «Πολιτική και Δίκαιο», Β΄ τάξης Λυκείου.

Γ΄ ΜΕΡΟΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ: Από το βιβλίο «Κοινωνιολογία», Γ΄ τάξης Λυκείου.

Το εν λόγω μάθημα αποτελεί μια σύνθεση «Οικονομίας – Πολιτικής - Δικαίου-Κοινωνιολογίας». Αυτό σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός δεν θα πρέπει να είναι εγκλωβισμένος στην επιστημονική εξειδίκευσή του (Κοινωνιολογία, Νομική / Πολιτική επιστήμη, Οικονομία), αλλά να θεωρεί το μάθημα ενιαίο. Να μάχεται για μια συνολική και συνάμα συνθετική θεώρηση του αντικειμένου. Ο εγκλωβισμός στην εξειδίκευση οδηγεί σε μερική και αποσπασματική θεώρηση ζητημάτων-προβλημάτων. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η διεπιστημονική θεώρηση.

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) συμπίπτει με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών (Α.Π.Σ.) και το διδακτικό βιβλίο.

Ως διδακτέα-εξεταστέα ύλη ορίζεται ολόκληρο το βιβλίο, εκτός από:

- 1) Κεφάλαιο 1 «Το Δίκαιο», από το Μέρος Β΄:-Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου
- 2) Κεφάλαιο. 3 «Η εκπαίδευση: παράγοντας αναπαραγωγής και αλλαγής της κοινωνίας», από το Μέρος Γ΄: Κοινωνιολογία

Πιο αναλυτικά, τα κεφάλαια που θα διδαχθούν καθώς και ένας ενδεικτικός προγραμματισμός 54 διδακτικών ωρών είναι:

## **ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ (ώρες: 6)**

- 1.1 Η χρηστική αξία των εμπορευμάτων
- 1.2 Ανάγκες και Επιθυμίες
- 1.3 Είδη και Ταξινόμηση των Αναγκών
- 1.4 Τα Μέσα Ικανοποίησης των Αναγκών
- 1.5 Αγαθά και Δικαιώματα Ιδιοκτησίας
- 1.6 Το Καταναλωτικό Πρότυπο

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ (ώρες: 9)**

- 2.1 Η Σύγχρονη Επιχείρηση
- 2.2 Μορφές Επιχειρήσεων
- 2.3 Η Παραγωγική Διαδικασία
- 2.4 Οι Κίνδυνοι και οι Υποχρεώσεις της Επιχείρησης
- 2.5 Το Κίνητρο της Παραγωγής
- 2.6 Η Οργάνωση της Σύγχρονης Επιχείρησης
  - 2.6.1 Η Δομή της Επιχείρησης
  - 2.6.2 Η Διεύθυνση της Επιχείρησης
- 2.7 Η Εργασία στη Σύγχρονη Επιχείρηση

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΜΕΣ (ώρες: 6)**

- 3.1 Η Ανταλλαγή και η Ανταλλακτική Αξία
- 3.2 Είδη Ανταλλαγών
- 3.3 Χρήμα και Τιμές
- 3.4 Η Διαμόρφωση της Τιμής
- 3.5 Μορφές Αγοράς και Διαμόρφωση Τιμών

## ΜΕΡΟΣ Β΄ -ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ & ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ώρες: 8)

- 2.1 Δικαιώματα και υποχρεώσεις
- 2.2 Άσκηση και κατάχρηση δικαιώματος
- 2.3 Τα ατομικά δικαιώματα
- 2.4 Τα πολιτικά δικαιώματα
- 2.5 Τα κοινωνικά δικαιώματα

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ (ώρες:11)

- 3.1 Εξουσία και πολιτική εξουσία
- 3.2 Πολιτικά συστήματα
  - 3.2.1 Φιλελευθερισμός- Καπιταλισμός
  - 3.2.2 Σοσιαλισμός- Κομμουνισμός
- 3.3 Τα πολιτικά κόμματα
- 3.4 Η τοπική αυτοδιοίκηση
- 3.5 Ο συνδικαλισμός
- 3.6 Κοινή γνώμη και ομάδες πίεσης / συμφερόντων
- 3.7 Η κοινωνία πολιτών / Τα κοινωνικά κινήματα
- 3.8 Φαινόμενα λαϊκισμού- Η προπαγάνδα

## ΜΕΡΟΣ Γ΄ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

### ΚΕΦ.1: Κοινωνικοποίηση και Κοινωνικός έλεγχος (ώρες 7)

- 1.1 Στόχοι της κοινωνικοποίησης και σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος για τον άνθρωπο.
- 1.2 Ανάπτυξη του κοινωνικού εαυτού- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις.
- 1.3 Φορείς Κοινωνικοποίησης
  - 1.3.1 Πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης (οικογένεια, παρέα συνομηλίκων).
  - 1.3.2 Δευτερογενείς φορείς κοινωνικοποίησης (σχολείο, θρησκεία, ΜΜΕ, κράτος).
- 1.4 Κοινωνικός έλεγχος-Μορφές κοινωνικού ελέγχου.
- 1.5 Η Κοινωνικοποίηση ως δια βίου διαδικασία κοινωνικής μάθησης

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: ΜΟΡΦΕΣ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ (ώρες 7)

- 2.1 Μορφές, λειτουργίες και κοινωνικο-οικονομικές βάσεις της ελληνικής οικογένειας
  - 2.1.1 Μορφές οικογένειας στο παρόν και το πρόσφατο παρελθόν

2.2 Καταμερισμός εργασίας στη σύγχρονη ελληνική οικογένεια

2.3 Μαθαίνοντας το ρόλο του άνδρα και της γυναίκας: ένα παράδειγμα πρωτογενούς κοινωνικοποίησης

2.4 Προκλήσεις, προβλήματα, προοπτικές της σύγχρονης ελληνικής οικογένειας

**Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**Εσωτ. Διανομή**

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Π.Ο.Δ.Ε.
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής
- ΣΕΠΕΔ
- Δ/νση Σπουδών Δ.Ε., Τμ. Β΄